

## ENR 1.12 CIVILINIO ORLAIVIO GAUDYMAS

## 1 GAUDYMO PROCEDŪROS

Orlaivio gaudymo (žodis „gaudymas“ šiame kontekste nereiškia paslaugos, kai paprašius orlaivis pasitinkamas ir palydimas avarijos atveju, kaip tai aprašyta Paieškos ir gelbėjimo vadove (Dok. 7333)) atveju Lietuvos Respublikos teritorijoje ir teritoriniuose vandenyse galioja ši tvarka ir šie vizualieji signalai.

1.1 Orlaivis, kurį gaudo kitas orlaivis, tuoj pat turi:

- laikytis nurodymų, kuriuos duoda gaudantysis orlaivis ir suprasti bei atsakyti į vizualiuosius signalus pagal jų reikšmę;
- jei įmanoma, apie tai pranešti atitinkamai ATS tarnybai;
- bandyti pradėti radijo ryšį su gaudančiuoju orlaiviu ar su atitinkama gaudymui vadovaujančia tarnyba, perduoti bendrą šaukinį avariniu 121.500 MHz dažniu, pranešti gaudomojo orlaivio atpažinimo kodą ir skrydžio rūšį, jei nepavyksta užmegzti ryšio, tai, jei įmanoma, šį šaukinį reikia pakartoti 243.000 MHz dažniu;
- jei įrangoje yra SSR režimo atsakiklis, surinkti A režimą, 7700 kodą, nebent būtų kitokių ATS tarnybos nurodymų.

1.2 Jei gaudymo metu yra užmegztas radijo ryšys, bet ryšys šnekamąja kalba yra neįmanomas, tai reikia bandyti perduoti nurodymus, nurodymų patvirtinimus ir svarbią informaciją vartojant frazes, tariamas pagal šią lentelę, ir kiekvieną frazę pakartoti du kartus:

| Frazė<br>Phase                                | Tarimas <sup>1)</sup><br>Pronunciation <sup>1)</sup> | Reikšmė<br>Meaning                                                    |
|-----------------------------------------------|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| CALL SIGN (šaukinys/call sign <sup>2)</sup> ) | <b>KOL</b> -SA-IN (šaukinys/call sign)               | Mano šaukinys yra (šaukinys)/My call sign is (call sign)              |
| WILCO                                         | <b>VILL</b> -KO                                      | Supratau. Padarysiu/Understood. Will comply                           |
| CAN NOT                                       | <b>KANN</b> NOTT                                     | Negaliu padaryti/Unable to comply                                     |
| REPEAT                                        | REE- <b>PEET</b> (RY-PYT)                            | Pakartokite nurodymą/Repeat your instruction                          |
| AM LOST                                       | <b>AM</b> LOSST                                      | Buvimo vietos nežinau/Position unknown                                |
| MAYDAY                                        | <b>MAYDAY</b> (MEI DEI)                              | Mane ištiko nelaimė/I am in distress                                  |
| HIJACK <sup>3)</sup>                          | <b>HI-JACK</b> (HAI-DZEK)                            | Mane užgrobė/I have been hijacked                                     |
| LAND (vietovardis/place name)                 | <b>LAAND</b> (vietovardis/place name)                | Prašau leisti nutūpti (vietovardis)/I request to land at (place name) |
| DESCEND                                       | DEE <b>SEND</b> (DY SEND)                            | Man reikia nutūpti/I require descend                                  |

- Kirčiuotini skiemenys išspausdinti paryškintomis raidėmis.
- Reikalaujamas pranešti šaukinys yra tas pats, kuris vartojamas radijo ryšio su ATS tarnyba metu ir atitinka orlaivio atpažinimo kodą, nurodytą FPL.
- Ne visada gali būti tokios aplinkybės ir ne visada gali būti pageidaujama vartoti frazę „Mane užgrobė-HIJACK“.

## ENR 1.12 INTERCEPTION OF CIVIL AIRCRAFT

## 1 INTERCEPTION PROCEDURES

The following procedures and visual signals apply over the territory and territorial waters of the Republic of Lithuania in the event of interception (the word “interception” in this context does not include intercept and escort service provided, on request, to an aircraft in distress, in accordance with the Search and Rescue Manual (Doc 7333)) of an aircraft.

1.1 An aircraft which is intercepted by another aircraft shall immediately:

- follow the instructions given by the intercepting aircraft, interpreting and responding to visual signals in accordance with the specifications;
- notify, if possible, the appropriate ATS unit;
- attempt to establish radio communication with the intercepting aircraft or with the appropriate intercept control unit, by making a general call on the emergency **FREQ 121.500 MHz**, giving the identity of the intercepted aircraft and the nature of the flight, and if no contact has been established and if practicable, repeating this call on the emergency **FREQ 243.000 MHz**;
- if equipment with SSR transponder, select Mode A, Code 7700, unless otherwise instructed by the appropriate air ATS unit.

1.2 If radio contact is established during interception but communication in plain language is not possible, attempts shall be made to convey instructions, acknowledgment of instructions and essential information by using the phrases and pronunciations in the following table and transmitting each phrase twice:

- Syllables to be emphasized are printed in bold letters.
- The call sign required to be given is that used in radiotelephony communications with ATS units and corresponding to the aircraft identification in the FPL.
- Circumstances may not always permit, nor make desirable, the use of the phrase "HIJACK".

Gaudantysis orlaivis turi vartoti šias frazes ir jas kartoti du kartus, jei aplinkybės tokios, kokios aprašytos ankstesniame skirsnyje:

The following phrases shall be used by the intercepting aircraft and transmitted twice in the circumstances described in the preceding paragraph:

| Frazė<br>Phase | Tarimas <sup>1)</sup><br>Pronunciation <sup>1)</sup> | Reikšmė<br>Meaning                                     |
|----------------|------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| CALL SIGN      | <b>KOL</b> -SA-IN                                    | Koks jūsų šaukinys?/ <i>What is your call sign?</i>    |
| FOLLOW         | FOL-LO (FOLOU)                                       | Sekite paskui mane/ <i>Follow me</i>                   |
| DESCEND        | DEE <b>SEND</b> (DY SEND)                            | Žemėkite tūpti/ <i>Descend for landing</i>             |
| YOU LAND       | <b>YOU LAAND</b> (JU LAAND)                          | Tūpkite šiame aerodrome/ <i>Land at this aerodrome</i> |
| PROCEED        | PRO- <b>SEED</b> (PRO-SYD)                           | Jūs galite tęsti skrydį/ <i>You may proceed</i>        |

1) Kirčiuotini skiemenys išspausdinti paryškintomis raidėmis.

1.3 Jei nurodymai, gauti per radiją iš bet kokio šaltinio, prieštarauja tiems, kuriuos gaudantysis orlaivis duoda vizualiaisiais signalais, gaudomasis orlaivis tuoj pat turi prašyti paaiškinti ir tuo pat metu laikytis vizualiųjų gaudančiojo orlaivio nurodymų.

1.4 Jei iš bet kokio šaltinio per radiją gauti nurodymai nesutampa su tais, kuriuos per radiją perduoda gaudantysis orlaivis, gaudomasis orlaivis turi tuoj pat prašyti paaiškinti ir tuo pat metu laikytis gaudančiojo orlaivio per radiją perduodamų nurodymų.

1.5 Vizualieji signalai yra apibrėžti lentelėje „SIGNALAI, NAUDOJAMI GAUDYMO ATVEJU“.

1) Syllables to be emphasized are printed in bold letters.

1.3 If any instructions received by radio from any sources conflict with those given by the intercepting aircraft by visual signals, the intercepted aircraft shall request immediate clarification while continuing to comply with the visual instructions given by the intercepting aircraft.

1.4 If instructions received by radio from any sources with those given by the intercepting aircraft by radio, the intercepted aircraft shall request immediate clarification while continuing to comply with the radio instructions given by the intercepting aircraft.

1.5 The visual signals are detailed in the table "SIGNALS FOR USE IN THE EVENT OF INTERCEPTION".

## 2 SIGNALAI, NAUDOJAMI GAUDYMO ATVEJU

## 2 SIGNALS FOR USE IN THE EVENT OF INTERCEPTION

## 2.1 Signalai, kuriuos rodo gaudantysis orlaivis ir gaudomojo orlaivio atsakai

## 2.1 Signals initiated by intercepting aircraft and responses by intercepted aircraft

| Serija<br>Series | GAUDANČIOJO orlaivio signalai<br>INTERCEPTING Aircraft Signals                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Reikšmė<br>Meaning                                                                        | GAUDOMOJO orlaivio atsakai<br>INTERCEPTED Aircraft Responds                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Reikšmė<br>Meaning                                       |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| 1                | <p>DIENĄ ar NAKTĮ - orlaivis pamojuoja sparnais ir nereguliais intervalais žybcioja navigacinius žiburius (ir tūpimo žibintais, jei tai sraigtasparnis), būdamas truputį virš ir prieš, dažniausiai, į kairę nuo gaudomojo orlaivio (ar į dešinę, jei gaudomas sraigtasparnis), ir po patvirtinimo atlieka lėtą horizontalų posūkį, paprastai į kairę (ar į dešinę, jei tai sraigtasparnis) pageidaujama kryptimi.</p> <p>1 pastaba. Atsižvelgdamas į meteorologines sąlygas ar vietovės reljefą, gaudantysis orlaivis gali pakeisti padėtį ir posūkio kryptį, nurodytus 1 serijoje.</p> <p>2 pastaba. Jei gaudomasis orlaivis nespėja paskui gaudomąjį orlaivį, tai pastarasis turėtų atlikti keletą manevrų pagal laukimo zonos schemą ir kiekvieną kartą skrisdamas šalia gaudomojo orlaivio pamojuoti sparnais.</p> <p>DAY or NIGHT - Rocking aircraft and flashing navigational lights at irregular intervals (and landing lights in the case of a helicopter) from a position slightly above and ahead of, and normally to the left of the intercepted aircraft (or to the right if the intercepted aircraft is a helicopter) and, after acknowledgment, a slow level turn, normally to the left, (or to the right in the case of a helicopter) on the desired heading.</p> <p>Note 1: Meteorological conditions or terrain may require the intercepting aircraft to reverse the positions and direction of turn given above in Series 1.</p> <p>Note 2: If the intercepted aircraft is not able to keep pace with the intercepting aircraft, the latter is expected to fly a series of race-track patterns and to rock the aircraft each time it passes the intercepted aircraft.</p> | <p>Jūs esate gaudomas.<br/>Sekite mane.<br/>You have been intercepted.<br/>Follow me.</p> | <p>DIENĄ ar NAKTĮ - Orlaivis pamojuoja sparnais, nereguliais intervalais įjungia navigacinius žiburius ir seka.<br/>DAY or NIGHT - Rocking aircraft, flashing navigational lights at irregular intervals and following.</p>                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Supratau, įvykdysiu.<br/>Understood, will comply.</p> |
| 2                | <p>DIENĄ ar NAKTĮ - staigus atsiplėšimo manevras, kurį daro gaudomasis orlaivis, 90 laipsnių ar didesnis posūkis aukštyn, nekertant gaudomojo orlaivio skrydžio linijos.</p> <p>DAY or NIGHT - An abrupt break-away manoeuvre from the intercepted aircraft consisting of a climbing turn of 90 degrees or more without crossing the line of flight of the intercepted aircraft.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Jūs galite tęsti.<br/>You may proceed.</p>                                             | <p>DIENĄ ar NAKTĮ - orlaivis pamojuoja sparnais.<br/>DAY or NIGHT - Rocking the aircraft.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Supratau, įvykdysiu.<br/>Understood, will comply.</p> |
| 3                | <p>DIENĄ ar NAKTĮ - išleidžia važiuoklę (jeigu tokią turi), įjungia tūpimo žiburius ir skrendama virš naudojamo kilimo ir tūpimo tako ar, jei gaudomasis orlaivis yra sraigtasparnis, skrendama virš sraigtasparnių tūpimo aikštelės. Jei tai yra sraigtasparniai, gaudantysis sraigtasparnis atlieka (pri)artėjimo tūpti manevrą ir pakimba virš tūpimo aikštelės.</p> <p>DAY or NIGHT - lowering landing gear (if fitted), showing steady landing lights and overflying runway in use or, if the intercepted aircraft is a helicopter, overflying the helicopter landing area. In the case of helicopters, the intercepting helicopter makes a landing approach, coming to hover near to the landing area.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Tūpkite šiame aerodrome.<br/>Land at this aerodrome.</p>                               | <p>DIENĄ ar NAKTĮ - išleidžia važiuoklę (jeigu tokią turi), įjungia tūpimo žiburius ir seka paskui gaudantįjį orlaivį, ir jei skrendant įsitikinama, kad tūpti yra saugu, tūpimo procedūra tęsiama.<br/>DAY or NIGHT - Lowering landing gear, (if fitted), showing steady landing lights and following the intercepting aircraft and, if, after overlying the runway in use or helicopter landing area, landing is considered safe, proceeding to land.</p> | <p>Supratau, įvykdysiu.<br/>Understood, will comply.</p> |

## 2.2 Signalai, kuriuos rodo gaudomasis orlaivis ir gaudančiojo orlaivio atsakai

## 2.2 Signals initiated by intercepted aircraft and responses by intercepting aircraft

| Serija<br>Series | GAUDOMOJO orlaivio atsakai<br><i>INTERCEPTED Aircraft Responds</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Reikšmė<br>Meaning                                                                          | GAUDANČIOJO orlaivio signalai<br><i>INTERCEPTING Aircraft Signals</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Reikšmė<br>Meaning                                                                                                      |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4                | DIENĄ ar NAKTĮ - įtraukiama važiuoklė, (jeigu tokią turi) ir blykčiojama tūpimo žiburiais praskrendant virš naudojamo kilimo ir tūpimo tako ar sraigtasparnių tūpimo aikštelės didesniame kaip 1 000 pėdų (300 M) aukštyje, bet ne aukščiau kaip 2 000 pėdų (600 M), (jei tai sraigtasparnis, tai aukštis daugiau kaip 170 pėdų (50 M), bet ne aukščiau kaip 330 pėdų (100 M) virš aerodromo lygio, ir toliau skrendama ratu virš naudojamo kilimo ir tūpimo tako ar sraigtasparnių tūpimo aikštelės. Jei nėra galimybės blykčioti tūpimo žiburiais, tai reikia blykčioti bet kokiais esamais žiburiais.<br><i>DAY or NIGHT - Raising landing gear (if fitted) and flashing landing lights while passing over runway in use or helicopter landing area at a height exceeding 1000 FT (300 M) but not exceeding 2000 FT (600 M) (in the case of a helicopter, at a height exceeding 170 FT (50 M) but not exceeding 330 FT (100 M) above the aerodrome level, and continuing to circle the runway in use or helicopter landing areas. If unable to flash landing lights, flash any other lights available.</i> | Paskirtas aerodromas yra netinkamas.<br><i>Aerodrome you have designated is inadequate.</i> | DIENĄ ar NAKTĮ - jei norima, kad gaudomasis orlaivis sektų paskui gaudantįjį orlaivį į atsarginį aerodromą, gaudantis orlaivis įtraukia savo važiuoklę (jeigu tokią turi) ir naudoja 1 serijos signalus, kurie nurodyti gaudančiajam orlaiviui.<br>Jei yra nuspręsta paleisti gaudomąjį orlaivį, tai gaudantis orlaivis naudoja 2 serijos signalus, nurodytus gaudomajam orlaiviui.<br><i>DAY or NIGHT - If it is desired that the intercepted aircraft follow the intercepting aircraft to an alternate aerodrome, the intercepting aircraft raises its landing gear (if fitted) and uses the Series 1 signals prescribed for intercepting aircraft. If it is decided to release the intercepted aircraft, the intercepting aircraft uses the Series 2 signals prescribed for intercepting aircraft.</i> | Supratau, sek paskui mane.<br>Supratau, jūs galite tęsti.<br><i>Understood, follow me. Understood, you may proceed.</i> |
| 5                | DIENĄ ar NAKTĮ - reguliariai įjungiami ir išjungiami visi esami žiburiai, bet taip, kad skirtųsi nuo blykčiojimo.<br><i>DAY or NIGHT – Regular switching on and off of all available lights but in such a manner as to be distinct from flashing lights.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Negaliu įvykdyti.<br><i>Cannot comply</i>                                                   | DIENĄ ar NAKTĮ - naudoti 2 serijos signalus, nurodytus gaudančiajam orlaiviui.<br><i>DAY or NIGHT - Use Series 2 signals prescribed for intercepting aircraft.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Supratau.<br><i>Understood.</i>                                                                                         |
| 6                | DIENĄ ar NAKTĮ - nereguliariai blykčiojama visais esamais žiburiais.<br><i>DAY or NIGHT – Irregular flashing of all available lights.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Manė ištiko nelaimę.<br><i>In distress.</i>                                                 | DIENĄ ar NAKTĮ - naudoti 2 serijos signalus, nurodytus gaudančiajam orlaiviui.<br><i>DAY or NIGHT – Use Series 2 signals prescribed for intercepting aircraft.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Supratau.<br><i>Understood.</i>                                                                                         |